

zonen van hem binnen en... die doden hun vader. Zo liep het af met de koning, die God bespote. De Héére laat *niet* met Zich spotten!

En Hizkia? Wat zal hij de Heere gedankt hebben. Wat zullen ze in Juda blij geweest zijn. En wat heeft iedereen kunnen zien dat de Heere God almachtig is en dat, wie echt op Hem vertrouwt ook door Hem wordt geholpen.

Verwerking voor jongeren:

Wie weet een versje, dat goed bij dit verhaal past? Een versje over wonderen.

(Psalm 29 : 6) „Looft de Heer' die *wond'ren* werkt”
(Psalm 75 : 1) „U alleen U loven wij.

Al de *wond'ren* Uwer hand”.

Zingen en/of aanleren

Verwerking voor de ouderen:

Hizkia *kleeft* de Heere aan.

Over dat *aankleven* wordt ook in Psalm 119 gesproken:

In *Psalm 119 : 13:*

Hoe *kleeft* mijn ziel aan 't stof! Ai, zie mijn nood.
Herstel mij, doe mij naar Uw woord herleven.

En in Psalm 119 : 25.

Gedenk aan 't woord gesproken tot Uw knecht
Waarop Gij mij verwachting hebt gegeven.
Dit is mijn troost, in druk mij toegelegd.
Dit leert mijn ziel *U achteraan te kleven*
Al 't geen Uw mond aan mij had toegezegd
Gaf aan mijn hart vertroosting, geest en leven.

In welke van deze twee verzen wordt op dezelfde manier over *aankleven* gesproken als bij Hizkia?
Dat *kleven aan 't stof*, wat zou daarmee bedoeld worden?

Zoek deze psalmen met de kinderen op en probeer hen op deze manier de psalmen bewust te lezen en zingen.
Br. C.J.Q.v.N.

VAN DE LEESTAFEL

De oude klompenmaker, door Jac. Overeem, 4e druk. Uitg. Den Hertog, 96 blz., geb., geschikt voor jongens en meisjes vanaf 10 jaar. Prijs f 10,95

Inhoud: Oude Eibert is klompenmaker. Na schooltijd gaan de schooljongens graag bij hem op bezoek. Eibert neemt tijd voor hen en vertelt vaak een Bijbels of een ander verhaal. Reier Petersen gaat ook graag op bezoek bij de oude man. Zijn vader staat vijandig tegenover de kerk en van Eibert moet hij ook niet veel hebben. Na het ongeluk, dat Eibert overkomt, verandert alles.

Conclusie: Dit boek zal de kinderen zeker boeien. De geestelijke zaken komen op een eenvoudige wijze aan de orde. Ook heeft het

boek een opvoedkundige waarde. Geleerd wordt hoe kinderen iets voor oudere mensen kunnen doen.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

J.D. van Leeuwen

Met de prins naar Engeland, door Jan Stehouwer, 1e druk, Uitg. Den Hertog, 80 blz., geb., geschikt voor jongens en meisjes vanaf 10 jaar. Prijs: f 8,75.

Inhoud: Dit jaar is het 300 jaar geleden, dat stadhouder Willem III koning van Engeland werd. Daarom zal er zeker belangstelling zijn voor deze uitgave.

Thomas IJsbrantsz. en Harm Cornelisse beleven de reis mee.

Conclusie: Een stukje geschiedenis is onvermijdelijk. Een verantwoord boek. Of de kinderen het altijd even spannend zullen vinden, betwijfel ik. Het woordgebruik is niet altijd even goed. Als er geschreven wordt, dat Jacobus II een „ondergeschoven” kind had, mag dat wel wat verduidelijkt worden. Nog een voorbeeld: Lode-wijk kon zijn „ogen” niet geloven, toen de vloot gehavend terug moest naar Hellevoetsluis. Bedoeld zal zijn z'n „oren”, want hij is daar zeker niet bij geweest. Het is een principeel verantwoord boek.

Eindoordeel: aanbevolen

J.D. van Leeuwen

Hallo, Tom en Ineke, door A. Korpershoek-van Wendel de Jooode, 1e druk, Uitg. Den Hertog, 80 blz., geb., geschikt voor jongens en meisjes van 6—8 jaar. Prijs: f 8,50.

Inhoud: De tweeling beleeft van alles: Ze maken rommel in de keuken, knippen elkaars haren, enz. Ook gaan ze op bezoek bij opa en oma en maken een kerkdienst mee.

Conclusie: Tussen de hoofdstukken bestaat nauwelijks verband, maar dat is voor die leeftijd geen bezwaar. Het is goed geïllustreerd. Een boekje, dat prettig leest en ook verantwoord is. Goede strekking.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

J.D. van Leeuwen

Geert, door Marian Schalk-Meijering, 1e druk, uitg. Den Hertog, 96 blz., geb., geschikt voor jongens (e.v. ook voor meisjes) van 9—12 jaar. Prijs f 6,95 (vanaf 1 jan. 1989 f 10,95).

Inhoud: Geert mist zijn moeder heel erg. Zijn vader hertrouwt, maar Geert heeft geen band met haar. Als het huwelijk niet goed gaat, vertrekt ze.

Geert besluit om weg te gaan. Hij neemt Aike, de hond, mee en heeft het voornemen om naar z'n oma en opa te gaan, die bij een eendenkooi wonen. De reis is eigenlijk te ver. Onderweg maakt Geert kennis met Rien en Wim, een tweeling.

Daarna gaat hij alleen verder en verdwaalt. Na lang zoeken wordt Geert, die gevallen is, zwaar gewond gevonden en in een ziekenhuis opgenomen. Dit wordt het keerpunt in het leven van zijn vader, die inziet, dat hij te weinig aandacht voor Geert gehad heeft.

Conclusie: Een spannend, goed geschreven boek, dat ook principeel verantwoord is. Eén opmerking: Vreemd, dat de ouders van de tweeling niet wat meer navraag doen naar de herkomst van Geert. Het boek is goed geïllustreerd en dat geldt met name voor de omslag, die uitnodigt tot lezen.

Eindoordeel: warm aanbevolen

J.D. van Leeuwen

Huilende wolven, door W. A. Keijzer, 1e druk, Uitg. Den Hertog, 112 blz., geb., geschikt voor jongens en meisjes (maar meer voor jongens). Prijs f 11,95.

Inhoud: Willem Verweij (16 jaar) is blij, dat hij met z'n vader mee mag naar Polen. Het voedseltransport met drie vrachtwagens is bepaald geen vakantiereisje. De reis verloopt alles behalve vlot. Ze komen meermalen in aanraking met de Volkspolitie, maar zien toch kans om alle goederen op de plaats van bestemming te brengen.

Conclusie: Een spannend en goed geschreven boek. Ook principieel verantwoord.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

J.D. van Leeuwen

Jopie van de veerman door Fokke Jensma, gebonden in (slappe) geplastificeerde omslag en geïll., geschikt voor jongens en meisjes, 63 blz. Prijs f 4,75. Uitg. Van den Berg, Zwijndrecht.

Inhoud: Jopies vader zet in zijn nieuwe roeiboot mensen over naar de andere kant van de rivier. Daar is een café waar hij soms dronken vandaan komt. Op de avond voor Kerst is Jopies moeder oma halen en Jopies vader iemand overzetten. Om 8 uur, als de Kerstfeestviering met de kinderen begint, is er niemand thuis behalve Jopie. Hij gaat vader halen in de oude roeiboot. Dat loopt niet best af. Gelukkig vindt vader zijn uitgeputte, verkleumde zoon. Jopie heeft een zware kou gevat, maar brengt het er levend af. Al deze voorvallen leiden tot een omkeer bij vader.

Conclusie: Het boek heeft een flink aantal illustraties. De strekking is goed. Er zit ook spanning in. Toch doet het geheel een beetje ouderwets aan. Ook uit de tekening is duidelijk te zien, dat het verhaal „vroeger” is gebeurd.

Eindoordeel: aanbevolen.

A. Doeland

Nelleke door H. den Hertog, gebonden in vierkl. omslag en geïll., geschikt voor meisjes van 8—10 jaar, 88 blz. Prijs f 10,90. Uitg. Van den Berg, Zwijndrecht.

Inhoud: Nelleke gaat voor het eerst naar school. Daar komt ze naast Annemieke te zitten. Dat wordt haar nieuwe vriendinnetje. Nelleke krijgt van haar juf een poesje, waarmee ze van alles beleeft. Ze krijgt er ook een broertje bij. Samen met Annemieke zamelt ze geld in voor de zending. Hun oude buurman brengt de Kerst bij Nelleke door.

Conclusie: Uit de inhoudsbeschrijving blijkt, dat het gaat om een aaneenschakeling van gebeurtenissen rondom Nelleke. Deze gebeurtenissen zullen veel meisjes herkennen. Het boekje werkt niet echt toe naar een hoogtepunt, zodat de spanning wat ontbreekt.

Eindoordeel: aanbevolen.

A. Doeland

Toch nog op vakantie, door C. Grandia, gebonden in gekleurde omslag, geïll., geschikt voor jongens van 8—12 jaar, 60 blz. Prijs f 10,50. Uitg. Van den Berg, Zwijndrecht.

Inhoud: Everts ouders gaan dit jaar niet op vakantie, maar Evert wordt door tante uitgenodigd op de boerderij. Daar brengt Evert een fijne vakantie week door. Ze bouwen een hut en mogen er in slapen, ze gaan vissen en een vlieger maken. Als zijn ouders hem komen halen, mag een van zijn neefjes bij Evert komen logeren.

Conclusie: Een gezellig geschreven jongensboek.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

A. Doeland

Zwarte Wout door A. J. de Gelder, gebonden in kleurenomslag, geïll., (jongens en) meisjes 9—12 jaar, 66 blz. Prijs f 12,75. Uitg. Van den Berg, Zwijndrecht.

Inhoud: Gert en Jaap, twee vrienden, belanden op een warme zomermiddag bij het huisje aan de dijk waar Zwarte Wout woont. Dat is een wat vreemde, oude man, voor wie iedereen in het dorp een beetje bang is. Ze proberen een glimp van Zwarte Wout op te vangen, maar worden op de vlucht gejaagd door een geit. Het is zomervakantie en de twee jongens beleven allerlei avonturen. Zo vinden ze tijdens een uitstapje naar het bos een gewond jong vosje, dat ze mee nemen naar huis om te verzorgen. Later brengen ze het naar de diergaarde. Een andere belevens is heel wat erger. Ze gaan op

een oude deur varen op de rivier, maar worden overvallen door een onweersbui. Ze worden gered door Zwarte Wout, maar de oude man overlijdt later in het ziekenhuis.

Conclusie: Een mooi boek met heel wat actie. Er komen behalve gezellige gebeurtenissen ook ernstige zaken aan de orde. Dit gebeurt op eenvoudige wijze. Het sterven van Zwarte Wout is zo'n gebeurtenis. Duidelijk wordt beschreven, dat dit voor Zwarte Wout iets is waar hij eigenlijk naar verlangde en waarom dit zo was.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

A. Doeland

Wouter door G. W. van Braak-van Vliet, gebonden in kleurenomslag, geïll., jongens en meisjes 6—8 jaar, 67 blz., prijs f 9,25. Uitg. Van den Berg, Zwijndrecht.

Inhoud: Wouter komt te laat op school, omdat hij te lang blijft kijken naar een kraan die aan het werk is. Als hij boodschappen doet, loopt het hondje weg. De zondag vindt hij een fijne dag. Met zijn zusje Marja speelt hij vaak. De twee vinden het heerlijk als ze met papa en mama naar de dierentuin gaan. Ook een dag naar het bos in de herstvakantie is een fijne belevens. Als er sneeuw ligt, vindt hij een hondje dat gewond is. Ze verzorgen het en mogen het hondje later houden.

Conclusie: Er worden allerlei belevens verteld van Wouter en zijn zusje. Het boek geeft dus niet een verhaal dat langzaam naar een „climax” voert, maar een aantal losse gebeurtenissen. De kinderen zullen die gebeurtenissen best herkennen. Vooral in de genoemde leeftijd vinden ze dat wel fijn. Dan hoeft er niet echt veel spanning in een verhaal te zitten, terwijl ze toch zullen genieten.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

A. Doeland

Behouden vaart door A. J. de Gelder, gebonden en geïll., jongens en meisjes 7—10 jaar, 41 blz. Prijs f 9,75. Uitg. Van den Berg, Zwijndrecht.

Inhoud: In het vissersdorp waar Dirk en Nelleke wonen, ontstaat grote ongerustheid als na een zware storm het schip van hun vader en ooms niet terugkomt. De kinderen en hun moeder maken angstige uren door. Vooral als vaders horloge op het strand blijkt te zijn aangespoeld, ontzinkt alle moed. Gelukkig wordt eerst een groepje van vijf mannen gered. Later wordt ook vader gered.

Conclusie: Dit boekje zal de kinderen boeien tot het einde. Heel fijn wordt het vertrouwen op God beschreven. Een „kleinigheidje”: volgens de tekst wordt vaders polshorloge gevonden, maar de tekenaar heeft er een zakhorloge bijgetekend. Ook dit boekje is, evenals de andere boeken die hier van deze uitgever besproken worden, keurig verzorgd.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

A. Doeland

Marina het schippersmeisje door Geertje van Oost, gebonden in kleurenomslag, geïll., meisjes 7—10 jaar, 83 blz. Prijs f 10,50. Uitg. Van den Berg, Zwijndrecht.

Inhoud: Marina logeert al drie weken bij oma, omdat vader en moeder een lange reis met hun schip maken. Ze is erg blij, als ze eindelijk weer aan boord mag. Tijdens de reis maakt ze van alles mee, onder andere een storm op het IJsselmeer. Ze moeten in Delfzijl lossen, maar daar gaan ze niet naar de kerk. Ze gaan in Groningen naar de kerk. Toen Marina bij oma was, is ze op het schippersinter-naat wezen kijken. Daar gaat ze ook heen als ze straks naar school gaat. Maar voor het zover is, gaat ze er al een poosje logeren en heeft het prima naar haar zin.

Conclusie: Een erg leuk en vlot geschreven boek. Ook leuk om voor te lezen. Het beschrijft duidelijk wat het schippersleven voor kinde-

ren inhoud. Geertje van Oost mag best nog eens zo'n boekje schrijven!

Eindoordeel: warm aanbevolen.

A. Doeland

De vakantie van Herman en Jaap door A. Jansen, gebonden en geïll., geschikt voor jongens van 8—12 jaar, 87 blz. Prijs f 10,50. Uitg. Van den Berg, Zwijndrecht.

Inhoud: Herman en zijn vriendje Joop worden uitgenodigd door Hermans oom om in de vakantie te komen logeren. Het zijn twee stadsjongens voor wie op de boerderij een wereld open gaat. Ze genieten volop van het leven op de boerderij, leren melken, maken een hooibergbrand mee en beleven ook een spannend avontuur: tijdens het schuilen in een hut ontdekken ze inbrekersgereedschap en ook de buit van de inbrekers. Dit leidt tot arrestatie.

Conclusie: Een vlot geschreven jongensboek, niet alleen ontspannend maar ook leerzaam.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

A. Doeland

Met Kerstfeest thuis door Fokke Jensma, gebonden in (slappe) kleurenomslag, geïll., jongens en meisjes 7—10 jaar, 80 blz. Prijs f 4,75. Uitg. Van den Berg, Zwijndrecht.

Inhoud: Jean (10) en zijn vader vluchten om hun geloof van Frankrijk naar Zwitserland. Een moeilijke vlucht: het is winter en de grens wordt door soldaten bewaakt. Bovendien zijn er wolven in die omgeving. Als ze ontdekt worden, vlucht Jean alleen verder. Vader wordt meegenomen, maar de soldaten worden aangevallen door wolven. Intussen zijn Jeans moeder en broertje aangekomen op een boerderij in Zwitserland. De zoon van de boer is soldaat, die vader helpt. Allen worden herenigd, maar Jean bezwijkt door alle ontberingen en emoties.

Conclusie: Het verhaal heeft de nodige spanning. De gebruikte taal vind ik soms wat plechtig en ouderwets voor kinderen. Het feit dat de vroeger van thuis weggelopen soldaat zijn ouders ontmoet, terwijl daar de moeder en het zusje van Jean onderdak gevonden hebben en bovendien Jean en zijn vader daar ook nog terecht komen, lijkt mij wel vergezocht.

Eindoordeel: aanbevolen.

A. Doeland

Twee kaarsjes, W. P. Balkenende, geïllustreerd door Tiny van Asselt, 48 blz., Uitg. Callenbach B.V.-Nijkerk, geschikt voor jongens en meisjes vanaf 8 jaar. Prijs f 6,25.

Inhoud: Aalt en Eibertje wonen op een boerderij in de Eempolder. Ergens op de Eem ligt een schuit afgemeerd. De schipper heeft geen werk meer. Zijn vrouw verwacht een baby. Er is stille armoede. Agente Tiemstra biedt hulp. De hele buurtschap doet mee. Met Kerst wordt het kindje geboren. Op school wordt Kerstfeest gevierd. De schipper vertelt het „vrije verhaal“, zijn levensgeschiedenis.

Conclusie: Taal en stijl zijn soms wat „ouwelijk“ voor kinderen. Toch is het een boeiend verhaal. Er gebeurt wat te veel in het korte bestek van dit boekje, ook wel eens wat onwaarschijnlijk. De godsdienstige strekking is aanvaardbaar.

Eindoordeel: Aanbevolen.

M. C. Romein-Vroegindewey

De kerstnacht van Kees, A. Simon van Dijk, geïllustreerd door Tiny van Asselt, 32 blz., Uitg. Callenbach, Nijkerk, geschikt voor jongens en meisjes 6—8 jaar. Prijs f 4,75.

Inhoud: Een sfeervol boekje over een op de middag voor Kerst weggelopen jongetje. Hij wil zijn vader uit de fabriek gaan halen maar hij weet de weg niet goed. Hij belandt in een winkelstraat, loopt een warenhuis in, geniet van roltrap, licht, muziek en dozen vol kerstboomversierselen. Hij laat er per ongeluk één vallen... Weer buiten

sneeuwt het en de wind is ijzig koud. Kees zoekt en zoekt. Moe en verdrietig komt hij bij een groot gebouw terecht, eeft kerk. Kees vindt bij een muurtje een plaats om uit te rusten. Hij valt in slaap. Vader en moeder zijn vreselijk ongerust. Er wordt een zoekactie op touw gezet door de politie, die uitmondt in een briefje voor de dominee die voorgaat in de Kerstnachtdienst. Wil iedereen in de kerk na de dienst Kees helpen zoeken? Dan gaat de deur van de kerk open... Het is Kees, wakker geworden van het zingen van het „Ere zij God“. Kees is terecht!

Strekking: Kerstfeest is het feest van de geboorte van de Zoon van God. Als alle kerstlichtjes zijn verdwenen kan er altijd een lichtje in ons hart, een licht van liefde, gehoorzaamheid en vreugde blijven schijnen als je Jezus in je leven toelaat. Dan kun je andere mensen blij maken.

Conclusie: Ondanks de goede sfeer in het verhaal geeft het boekje te weinig om voor uitdeling bij de Kerstfeestviering in aanmerking te komen. Aan de werkelijke betekenis van Kerstfeest wordt geen recht gedaan. Daarom:

Eindoordeel: niet aanbevolen.

M. C. Romein-Vroegindewey

Vossporen, Corry Blei-Streibos, geïllustreerd, 48 blz., jongens en meisjes 8—12 jaar, Uitg. Callenbach, Nijkerk. Prijs f 7,75.

Inhoud: Elsemieck en Robert Jan mogen hun tent achter het huis opzetten. Ze eten in de tent en laten het overschot daar achter. De andere dag heeft een dier het eten opgegeten. Ook op andere plaatsen zijn de sporen van het beest zichtbaar. Het is een vos. Het jachtleven van de vos wordt uitvoerig verteld. Kleine vosjes worden gevangen en naar Limburg getransporteerd. Bijna zijn de slimmerds de boswachter te slim af.

Conclusie: Een vlot geschreven verhaal. Het eerste deel is het verhaal over de kinderen, het tweede over de dieren. Het verhaal geeft inzicht in het leven van vossen. De godsdienstige strekking is zwak, eigenlijk nauwelijks aanwezig. De zondagsbeleving staat buiten Bijbel en kerkgang. Het verhaal van Abraham lijkt volkomen onbekend te zijn voor deze kinderen, die toch in een hogere groep op de christelijke basisschool zitten.

Eindoordeel: Voor uitdeling op de zondagsschool is dit op zichzelf niet onwaardig boekje ongeschikt. Niet aanbevolen.

M. C. Romein-Vroegindewey

Het verhaal van Jako en Jente, Anneke Groot, geïllustreerd door Geeske van Tienhoven, 52 blz., jongens en meisjes 9 jaar en ouder, Uitg. Callenbach, Nijkerk. Prijs f 10,—.

Inhoud: Een vlot geschreven verhaal over een gezin dat van de stad naar een dorp verhuist. Dit betekent meer speelruimte voor de kinderen en ook de mogelijkheid om een hond te houden. Er zijn de nodige spannende avonturen rond Jente, het hondje uit het dierenasiel.

Conclusie: Het boekje is goed en boeiend geschreven. Er spreekt liefde voor elkaar en vriendschap, ook voor dieren, uit. De Kerstboodschap wordt jammer genoeg heel summier weergegeven. Er is wel een helder verlichte kerstboom in de voortuin. In het verhaal wordt nergens gebeden of gedankt.

Eindoordeel: Voor uitdeling bij de Kerstfeestviering niet aanbevolen.

M. C. Romein-Vroegindewey

Maud en Rik naar het feest, Coby Bos, geïllustreerd door Tiny van Asselt, 34 blz., Uitg. Callenbach, Nijkerk, voor jongens en meisjes van 5—7 jaar. Prijs f 5,50.

Inhoud: Maud en Rik krijgen klei mee van de juf. Er komt een feest, want de school jubileert. Ze moeten voor dat feest iets maken. Rik maakt een poes en Maud een vaas, maar Rik breekt de vaas, zodat Maud een nieuwe moet maken. Maar zij wint de prijs.

Ze treden op het feest als clown op. Juist op de feestdag komt Riks vader, die zeeman is, thuis.

Conclusie: Vlot verteld en leuk geïllustreerd kinderboekje, dat het gewone kinderleven goed weergeeft. Spannend verhaal met opvoedkundige strekking.

Eindoordeel: Aardig boekje voor de kleintjes, maar als uitdeelmateriaal voor de zondagsschool niet geschikt. Het godsdienstig element ontbreekt geheel. Daarom niet aanbevolen.

M. C. Romein-Vroegindewey

Onno en Marleen, Piet Meinema, geïllustreerd door Tiny van Asselt, 50 blz., Uitg. Callenbach, Nijkerk, jongens en meisjes 8—10 jaar. Prijs: f 6,25.

Inhoud: Onno en Marleen zijn neef en nicht. Ze wonen dicht bij elkaar en spelen vaak samen. De komst van Moortje, een zwerfkatje, geeft Marleen, die enig kind is, veel afleiding. Moortje raakt zoek in de sneeuw. Via een advertentie komt ze weer terecht.

Conclusie: Een aardig geschreven verhaal, waarin kinderen leuk met elkaar omgaan. Er is ook een goede huiselijke sfeertekening. Jammer genoeg ontbreekt elk christelijk element.

Eindoordeel: Voor uitdeling bij de Kerstfeestviering niet aanbevolen.

M. C. Romein-Vroegindewey

Met andere ogen, C. M. v.d. Berg-Akkerman, geïllustreerd door Tiny v. Asselt, 72 blz., Uitg. Callenbach, Nijkerk, voor meisjes vanaf 10 jaar. Prijs: f 7,75.

Inhoud: Nadira is pas uit Suriname in Nederland komen wonen. Haar ouders moesten vluchten voor het Surinaamse regime. Nadira heeft de nodige aanpassingsproblemen, maar wordt goed opgevangen door een meisje uit haar klas, Esther. Het boekje heeft nog een hoofdpersoon, Jantine. Zij voelt zich miskend en door niemand aardig gevonden. Haar houding is daardoor onaangenaam. Ook tegenover Nadira, van wie zij een portemonneetje ontvreemdt. Door het optreden van de meester wordt Jantine op het goede spoor gezet: kijk eens met andere ogen om je heen. Wordt er toch niet goed voor je gezorgd, zouden anderen niet aardig voor je willen zijn als jij het ook probeert te zijn? Het hoogtepunt van het verhaal is de Kerstfeestviering op school.

Conclusie: Er staan heel waardevolle gedachten in dit boekje over vriendschap, naastenliefde, het accepteren van kinderen met een andere huidskleur en het Lichtdrager zijn als je je hart aan Jezus geeft. Soms wordt er wel eens iets te ouwelijk gedacht en gepraat.

Eindoordeel: aanbevolen.

M. C. Romein-Vroegindewey

De man achter de foto, B. Vellinga, 166 blz., enkele mooie zwart-wit tekeningen door J. Kramer, jongens 10—16 jaar, Harderwijker Drukkerij & Uitgeverij. Prijs: f 18,75.

Inhoud: Jelle Verduyn en Wim Versteeg raken onverwacht betrokken bij een inbraak. Uit de villa van mijnheer Jongsma worden verscheidene antieke schilderijen gestolen. Wim wordt door de inbrekers ontvoerd, maar al spoedig door een rechercheur weer bevrijd. Dan komt de achtervolging van de daders pas goed op gang. Na heel veel spannende gebeurtenissen vindt de ontknoping plaats. Dan wordt tot ieders verbazing duidelijk, dat het niet ging om de man van de foto, maar juist om de man áchter de foto.

Conclusie: Dit spannende boek zal, met name jongens, boeien van begin tot eind. Er staat geen onvertogen woord in, is hier en daar ook leerzaam, maar het enige christelijke element erin is, dat er een enkele keer sprake is van gebed, Bijbellezing en catechisatie. Niettemin:

Eindoordeel: warm aanbevolen.

W. Markus

De schoutenknecht van Amsterdam, P. de Zeeuw JGz'n, 94 blz., jongens en meisjes van 8—14 jaar, enkele aardige zwart-wit tekeningen, Uitg. De Banier, Utrecht. Prijs: f 11,75.

Inhoud: Douwe Raap, de schoutenknecht, die eerst de „kettlers" in Amsterdam hevig vervolgde, komt gelukkig tot andere gedachten. Hij en zijn vrouw willen meer van de „nije leer" weten. Zij gaan naar de kerk bij Ds. Jan Arendsz. Het leven van Douwe komt in groot gevaar, als hij door twee rovers - Nol en Jaap - vastgebonden in een kelder opgesloten wordt. Gelukkig wordt hij gered, doordat de jonge Harpert Heicoop onverwacht hoort, waar Douwe gevangen zit.

Conclusie: Dit is het eerste deel van een serie van vier boekjes over de Hervorming te Amsterdam. Het is een zelfstandig verhaal, maar het sluit wel aan bij de voorgaande boekjes. Ook dit boekje is spannend en leerzaam en het heeft een goede geestelijke strekking.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

W. Markus

De vluchtelingen van Amsterdam, P. de Zeeuw JGz'n, 94 blz., enkele mooie zwart-wit tekeningen door Menno, jongens en meisjes 8—14 jaar, Uitg. De Banier, Utrecht. Prijs: f 11,75.

Inhoud: Er breken in de tijd van de Hervorming in Amsterdam hevige vervolgingen uit. De Gereformeerden moeten vluchten voor hun leven. Gelukkig weet ook Ds. Jan Arendsz nog net op tijd te ontsnappen verkleed als monnik. Ook verscheidene andere mensen weten op het nippertje te ontkomen per schip naar Emden.

Conclusie: Dit boekje behoort tot een serie van verhalen over de Hervorming te Amsterdam. In totaal zijn er vier boekjes. Dit is het laatste deel. Elk boekje staat geheel op zichzelf. Wel treft men soms in deze boekjes nu en dan dezelfde personen aan. Het zijn stuk voor stuk spannende en leerzame boekjes met een goede geestelijke strekking.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

W. Markus

Kolja en het gele boek, Evert Kuijt, 74 blz., verscheidene mooie zwart-wit tekeningen door Jaap Kramer, Uitg. De Banier, Utrecht, jongens en meisjes 8—14 jaar. Prijs: f 9,75.

Inhoud: Kolja, een Russische jongen van gelovige ouders, is zo dom om een „geel boek" te stelen. Hij komt in aanraking met een spion, met de gevaarlijke K.G.B.-agenten, maar ook met een wonderlijke jongen, die Alexander Chorev heet. Door het „gele boek" veranderen twee vijanden van Kolja in vrienden.

Conclusie: Dit is het tweede deel van de Kolja-serie. Het is een spannend boek. Het is goed en nodig voor onze kinderen te lezen, hoe moeilijk en zwaar het leven voor de Russische gelovigen is. Dit boek heeft een goede geestelijke strekking, is leerzaam en actueel.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

W. Markus

Margreet, Henk-Jan en Peter krijgen nieuwe vrienden, Alie M. Pronk-Oudshoorn, 97 blz., drie mooie zwart-wit tekeningen door Hans Ellen, jongens en meisjes van 8—14 jaar, Uitg. De Banier, Utrecht. Prijs: f 12,25.

Inhoud: Het gezin Van Staveren is verhuisd naar een ander dorp. Margreet, Henk-Jan en Peter gaan naar een andere school. Ze krijgen nieuwe vrienden en vriendinnen en ze beleven van alles en nog wat. Ook gaat het wel eens verkeerd en doen ze hele domme dingen. Maar van de mooie momenten genieten ze ook met elkaar.

Conclusie: Dit is het tweede boek over Margreet, Henk-Jan en Peter. Een mooi levensecht boek. Het heeft een goede geestelijke strekking.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

W. Markus

Verdacht van diefstal, M. Kanis, 87 blz. enkele mooie zwart-wit tekeningen door J. Schaaff, jongens en meisjes 8—14 jaar, Uitg. De Banier, Utrecht. Prijs: f 12,50.

Inhoud: Op 6 juni 1944 landen de Engelsen, de Amerikanen en de Canadezen op de Franse kust. De Duitsers worden op alle fronten teruggedrongen. Zij beginnen zenuwachtig te worden. Langs het kanaal moeten de mannen loopgraven maken. De school, waar Maarten Gunnink op gaat, wordt gevorderd voor soldaten. Als Geitjen er op een zekere dag met het etenspannetje van een soldaat vandoor gaat, ontstaat er een wilde achtervolging, die gelukkig goed afloopt voor Geitjen.

Conclusie: Dit is deel 7 van de Maarten Gunnink-serie. Dit is een spannende serie boeken van totaal 10 delen over de 2e wereldoorlog. De schrijver verstaat de kunst om bijzonder boeiend voor kinderen te schrijven. Bovendien zijn deze boeken leerzaam. Ook de geestelijke strekking is goed.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

W. Markus

Vader in gevaar, M. Kanis, 87 blz., enkele mooie zwart-wit tekeningen door J. Schaaff, jongens en meisjes 8—14 jaar, Uitg. De Banier, Utrecht. Prijs: f 12,50.

Inhoud: De oorlog komt steeds dichterbij. Vader Gunnink trekt er op uit om eten te halen voor z'n gezin. Hij ontkomt ternauwernood aan de dood bij een luchtaanval van Engelse vliegtuigen. Maarten Gunnink en een paar vrienden dringen op een donkere avond de school binnen, die door de Duitse soldaten is verlaten. Bij hun zoektocht worden ze gestoord door een woedende Duitser. Ze staan doodsangsten uit, maar kunnen op het nippertje ontkomen. Als de hongerwinter voorbij is, is de bevrijding nabij. Toch gebeurt er net voor de bevrijding nog iets heel ergs. Een buurjongen maakt een dodelijke val van het dak van hun huis.

Conclusie: Dit is deel 8 van de Maarten Gunnink-serie. Dit is een spannende serie boeken van totaal 10 delen over de 2e wereldoorlog. Ook dit deel is weer bijzonder boeiend en leerzaam. Ook de geestelijke strekking is goed.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

W. Markus

Joekeltjes zwerftocht, door Lenie Ippel-Breedveld, Uitg. Den Hertog B.V.-Houten, 72 blz., zwart/wit tekeningen van Jaap Kramer, geschikt om voor te lezen voor kinderen vanaf 4 jaar; om zelf te lezen vanaf 6 jaar. Prijs: f 5,95, na 31 dec. f 8,90.

Inhoud: Joekeltje ruikt iets. Een klui. En dat is het begin van een nieuw avontuur. Joekeltje komt in de stad. Ver van de boerderij, ver van de polder. Op zoek naar z'n baas en Margreetje beleeft hij van alles. Hij komt zelfs in de kerkeraadskamer en in de kerk terecht. Gelukkig komt alles goed en Margreetje kan rustig gaan slapen.

Conclusie: Een aardig boekje, dat jonge kinderen zeker zal aanspreken. Taal en stijl konden nog wat beter aangepast zijn. Hier en daar komt de inhoud wat verward over.

Eindoordeel: zeker aanbevolen.

M. L. Breugem-Kardol

Martijn van tien hoog, door Sj. van Duinen, Uitg. Den Hertog B.V.-Houten, 160 blz. zwart/wit tekeningen van Jaap Kramer, geschikt om voor te lezen vanaf 5 jaar, om zelf te lezen vanaf 6 jaar. Prijs: f 16,90.

Inhoud: Dertig korte verhalen over de stadsjongen Martijn van tien hoog. Wat beleeft Martijn veel. Maar ja, dat heb je als je altijd in alles haantje de voorste wil zijn.

Conclusie: Goed geschreven, vrolijke en leerzame verhalen om vóór te lezen of zélf te lezen. Pedagogisch en godsdienstig volkomen verantwoord.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

M. L. Breugem-Kardol

Hoe alles anders werd, door Sj. van Duinen. Uitg. Den Hertog B.V.-Houten, 128 blz., 1e druk, zwart/wit tekeningen door Jaap Kramer, geschikt voor meisjes vanaf 10 jaar. Prijs: f 6,95, na 31 dec. f 11,25.

Inhoud: Mieke is een teergevoelig meisje uit een groot gezin. Alles trekt ze zich aan. Het zou goed zijn als ze eens een poosje in een andere omgeving was. De dokter weet raad. Bij een collega, ver van de grote stad, mag ze een paar maanden logeren. In dit doktersgezin maakt Mieke veel mee. Het enige dochtertje, een jaloers meisje, zorgt er voor dat Mieke het er niet langer uit kan houden. Ze gaat er vandoor. Na een reis die zorgelijk verloopt, blijkt uiteindelijk, dat Mieke erg flink geweest is en dat door deze logeerpartij alles anders wordt.

Conclusie: Een sfeervol, goed geschreven meisjesboek, waarin de liefde het kwade overwint. Misschien wordt de gevoelige Mieke wat àl te gevoelig getekend en de jaloerse Marleen doet wat àl te geraffineerd aan. Marleen leert uiteindelijk haar jaloezie wat te bedwingen door de liefdevolle houding van Mieke's gelovige moeder en van Mieke zelf. Pedagogisch zeer verantwoord en godsdienstig zeer aanvaardbaar.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

M. L. Breugem-Kardol

De dag, waarop vader thuiskwam, door Reinier van Sorge, Uitg. Den Hertog B.V.-Houten, 70 blz., zwart/wit tekeningen van Ada Groothedde-ten Brinke, geschikt voor jongens en meisjes vanaf ± 8 jaar. Prijs: f 5,95, na 31 dec. f 9,25.

Inhoud: Verrassend is het bericht dat vader uit het strafkamp is ontslagen. Zijn kinderen Zjenja en Ljoebov helpen mee met de voorbereidingen van de dankdienst. Deze krijgt een droevig einde dat toch een einde wordt om dankbaar voor te zijn. Vreugde en teleurstelling wisselen zich af in dit jonge Russische gezin. Elk van de kinderen beleeft en verwerkt dit op eigen wijze. Dit verhaal is gebaseerd op een feitelijke gebeurtenis in het najaar 1987.

Conclusie: Een aardig geschreven boek, dat misschien nog te moeilijk is voor achtjarigen, maar heel goed te lezen is voor wat ouderen. Het thema is erg aktueel en daarom alleen al is het goed dat onze kinderen dit boek lezen. Ze leren hoeveel christenen in Rusland over hebben voor hun God. Ook de kinderen! De schrijver hoopt dan ook dat de gebeurtenissen in dit boek, voor ieder die dit leest, mogen leiden tot een hartelijk medeleven met de christenen in dit grote god-loze land.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

M. L. Breugem-Kardol

UIT DE PRAKTIJK

Hoe ga je om met kinderen, die bewust of onbewust de orde verstoren?

Ervaringen van een zondagsschoolleidster, bij een groep van 10—12 jarigen.

We zijn ons uurtje begonnen met gebed, en we gaan het geleerde psalmversje zingen, maar er is een jongetje dat erg moeilijk kan blijven zitten. Hij gaat wat boekjes op een plank verleggen en gaat weer zitten, dat gebeurt nog eens, en nog eens onder de vertelling. Waarschuwen helpt bij hem niet.

Maar het begint mij te storen, ik sta op, terwijl hij weer aan het lopen is, ga er naar toe, pak zijn hand en zeg: „Jij wilt zo graag wandelen, kom maar, dan gaan we samen”.

VAN DE LEESTAFEL

Margreet, Henk-Jan en Peter krijgen nieuwe vrienden door Alie M. Pronk-Oudshoorn, gebonden in 4-kleurenomslag, geïllustr. door Hans Ellen, 97 pag., geschikt voor jongens en meisjes 8—10 jaar, uitg. De Banier-Utrecht, prijs f 12,25.

Inhoud: Margreet, Henk-Jan en Peter zijn verhuisd naar een ander dorp. Vooral Margreet moet daar erg aan wennen. Toch krijgt ze weer een nieuwe vriendin. Met haar en met de nieuwe vrienden van haar broertjes beleeft het drietal heel wat avonturen. Ze halen nogal wat katekwaad uit, bijvoorbeeld bij een oude mevrouw belletje trekken. Maar ze maken ook ernstige dingen mee, zoals de ziekte van Anneke die op school geplaagd wordt.

Beoordeling: We kennen de drie hoofdpersonen van dit boek al uit een eerder boek van deze schrijfster: „De spannende vakantiedagen van Margreet en Henk-Jan. Nu is de kleine Peter er dus bijgekomen. Op een gezellige manier worden allerlei voorvallen beschreven die de lezertjes best zullen aanspreken. De godsdienstige sfeer in het boek is geheel verantwoord. De illustraties zijn erg mooi. Het hadden er best wat meer mogen zijn! De illustratie op de omslag nodigt direkt tot lezen uit.

Conclusie: warm aanbevolen.

A. Doeland

Janneke door Arina de Lange, gebonden in 4-kleurenomslag, geïll. door Lucette Verloop, 75 pag., geschikt voor meisjes van 8—12 jaar, uitgave Van den Berg, Zwijndrecht, prijs f 10,50.

Inhoud: De vader van Janneke is gestorven. Ook het afscheid van haar oude school en de verhuizing naar een andere plaats zijn ingrijpende gebeurtenissen. Maar meer ingrijpend is nog dat Janneke na allerlei avonturen een nieuwe vader krijgt.

Beoordeling: De gebeurtenissen die Janneke meemaakt, worden op een leuke manier beschreven. Heel fijngevoelig is het gesprek tussen moeder en Janneke, als moeder haar vertelt dat Janneke een nieuwe vader krijgt.

Het boek is netjes verzorgd, mede door de leuke illustraties.

A. Doeland

Jaap Holm en zijn vrienden, W. G. v.d. Hulst, 203 blz., 29ste druk, gebonden, geïllustreerd, geschikt voor jongens van 10 jaar en ouder, Uitg. Callenbach b.v., Nijkerk, prijs: f 9,—.

Inhoud: Jaap heeft twee vrienden, Kees van de dokter en Tom. Jaap wordt verdacht van oneerlijkheid, en zijn vader van dieren mishandeling. Het gezin waartoe Jaap behoort gaat gebukt onder deze verdenkingen, maar tevens ook onder de armoede. Jaap redt een klasgenoot uit het water, wat de aanleiding is tot oplossing van veel moeilijkheden. Jaap heeft een innerlijke strijd gevoerd, die goed wordt beschreven.

Conclusie: De opvoedkundige strekking en geestelijk gehalte is goed. Jammer dat het woord Heer gebruikt wordt. Ondanks dit:

Eindoordeel: warm aanbevolen.

J. ten Berge

Esther, N. Tazelaar-de Ruiter, 177 blz., gebonden, geïllustreerd, geschikt voor jongens en meisjes van 10—15 jaar, Uitg. Ark Boeken, Vereniging tot verspreiding van de Heilige Schrift, prijs f 15,95.

Inhoud: Dit verhaal gaat over een Joods meisje in oorlogstijd. Onze kinderen kunnen zich moeilijk verplaatsen in deze oorlogstijd. Voor de Joden was het wel heel erg moeilijk. Esther, dochter van

een dokter, maakte heel wat mee. Esther komt op een onderduikersadres en heet voortaan Janneke. Door verraad komt ze op meerdere onderduikersadressen. Naast verdriet is er ook veel saamhorigheid. De kinderen van nu, die dit boek lezen, krijgen enigszins een idee, wat er in de oorlogsjaren is gebeurd, en beseffen dan pas wat de vrijheid waard is.

Conclusie: Een goed geschreven boekje, nuttig dat onze kinderen dit boekje lezen. De godsdienstige strekking is wat aan de magere kant.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

J. ten Berge

Ouwe Bram, W. G. v.d. Hulst, 108 blz., 25ste druk, gebonden, geïllustreerd, geschikt voor jongens van 10 jaar en ouder, Uitg. Callenbach b.v., Nijkerk, prijs f 7,75.

Inhoud: Buiten het dorp woont een oud man. Ouwe Bram, zo wordt hij genoemd. Het is een zonderling man, die met de jeugd niet best kan omgaan. Hij wordt nog al eens geplaagd. Hij wordt van brandstichting verdacht, waar hij part noch deel aan heeft. Wie hij werkelijk is komt tot uiting als hij een paar jongens redt van de verdrinkingsdood. Helaas is dit voor Bram te veel geweest.

Conclusie: Evenals Jaap Holm en zijn vrienden, een pracht boek. Voldoet aan al de beoordelingseisen, alleen, en dat is jammer, wordt het woord Heer gebruikt.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

J. ten Berge

Jos vindt een vriendje, M. H. Karels-Meeuse, 66 blz., 1e druk, gebonden, leuke tekeningen, geschikt voor jongens en meisjes van ± 4 jaar om voor te lezen, ± 6—8 jaar om zelf te lezen. Uitg. Den Hertog B.V., Houten, prijs f 8,50.

Inhoud: Jos zit op de kleuterschool. Hij leert al van alles en kan zelfs zijn veters al strikken. Hij heeft geen broertjes of zusjes. Daar verlangt hij weleens naar. Op een dag vindt hij een vriendje Gijs, die op de boerderij woont. Samen kunnen ze leuk spelen.

Conclusie: Een leuk boekje met herkenbare situatie's voor kinderen.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

E. ten Berge-v.d. Berg

Bart en Lies, Lenie Ippel-Breedveld, 62 blz., 1e druk, gebonden, leuke tekeningen, geschikt voor jongens en meisjes van ± 7 jaar om zelf te lezen, ± 4 jaar om voor te lezen, Uitg. Den Hertog B.V., Houten, prijs f 8,20.

Inhoud: Bart en Lies zijn vrienden van elkaar. Lies heeft een zus en twee broers en een hond. Bart is enig kind. Ze spelen veel samen. Soms vindt hij het fijn dat hij geen broer of zus heeft. Dan plagen ze hem tenminste ook niet. Maar als er bij Lies weer een kind geboren wordt, is Bart boos en jaloeus. Hij bidt vaak om ook een broertje of zusje. Hij is er vaak verdrietig om. Dan krijgt hij van z'n ouders een kado. Een hond. Hij is er dolblij mee.

Conclusie: Een leuk boekje. Vooral voor kinderen die al zelf kunnen lezen. Eenvoudige korte zinnen. Goede geestelijke strekking.

Eindoordeel: warm aanbevolen.

E. ten Berge-v.d. Berg